

GRUNDSKOLE 13. december 2014

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Mie Dalskov Pihl
Chef for registeranalyse

Vi skal ikke bygge barrierer for, at unge får en uddannelse

Vejledning i folkeskolen spiller en vigtig rolle. Det er en præmis for, at reformer af såvel gymnasierne og erhvervsskolerne kommer til at fungere. Fremover er det kun den fagligt svageste femtedel af eleverne i folkeskolen, der får individuel vejledning. Det er et problem.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Regeringen præsenterede i forrige uge sit udspil til en gymnasiereform. Den lægger op til et mere overskueligt udbud af studieretninger, forbedring af grundforløbene og bedre varedeklarationer på de forskellige gymnasiale retninger. Alt i alt mange positive takter, der skal give eleverne en bedre start på de gymnasiale uddannelser.

De gode initiativer overskygges desværre af debatten om karakterkrav som adgangsbillet til gymnasierne. Selvfølgelig skal man kunne regne og skrive for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, herunder en gymnasieuddannelse. Men vi skal passe på, at vi med et karakterkrav ikke kommer til at afskære nogen fra at få en uddannelse.

” *Mindre vejledning vil næppe nedbringe omkostningerne eller give de unge mere succes - snarere tværtimod.*

Et for højt karakterkrav vil nemlig betyde, at mange af de unge, der i dag fuldfører en gymnasial uddannelse, ikke vil kunne komme ind fremover. Tal fra AE viser, at et krav på syv vil afskære mere end 40 procent af dem, der i dag får en studenterhue fra at komme ind. Et krav på fire vil afskære 8 procent, svarende til omkring 3.500 elever. Karakterkravet vil især ramme de unge, der kommer fra mindre uddannede hjem. Det er problematisk, hvis en bestemt karakter bliver det, der bestemmer, om man som ung kan blive optaget på en ungdomsuddannelse.

Udover fokus på adgangskrav til gymnasiet, spiller vejledning i folkeskolen ligeledes en vigtig rolle. Vejledningen i folkeskolen er en præmis for, at reformer af såvel gymnasierne og erhvervsskolerne kommer til at fungere. Fremover er det kun den fagligt svageste femtedel af eleverne i folkeskolen, der får individuel vejledning. 4 ud af 5 må nøjes med kollektiv og elektronisk vejledning foruden snakken hjemme omkring spisebordet. Det er et problem.

Det er ikke givet, at elever, der har styr på matematik og tyske gloser, kan overskue - endsige vælge - mellem de mange uddannelsesmuligheder, der er. Det er utopi at tro, at de unge og deres forældre er i stand til at overskue de mange muligheder og navigere i dem for at kunne træffe det rigtige valg både med øje for den unge, og ikke mindst med øje for det aktuelle arbejdsmarked uden for skolegården.

Arbejdsmarkedet i dag er ikke det samme, som den virkelighed mor og far oplevede for 10-20 år siden. Meget er sket. Dengang var studentereksamen en hædersbevisning, der var få forundt. Mange fik et job

alene med studenterhuen i hånden, men sådan er det ikke længere. Ser man i dag på de unge, der kun har en studentereksamen, klarer de sig dårligere end unge med en faglært uddannelse eller en videregående uddannelse. Det kan godt være, at de har en studenterhue på reolen, men de har ikke nogen uddannelse, der giver dem adgang til et job. Tidligere kunne man som student få et ufaglært arbejde, men den tid er forbi. AE-analyser viser, at der frem imod 2020 er risiko for et overskud af 60.000 unge, der kun har en studentereksamen uden en erhvervskompetencegivende uddannelse ovenpå.

Inden for de seneste år er der sket et skred i søgningen til ungdomsuddannelserne. I 2001 valgte hver tredje en erhvervsuddannelse, mens 60 procent valgte gymnasievejen. I år valgte blot 20 procent en erhvervsuddannelse, og lidt over 70 procent valgte den gymnasiale vej. Om det skyldes en søvnig flokmentalitet eller en naiv tro på, at gymnasiet er den sikre vej til en god fremtid, er svært at afgøre. Udviklingen vidner dog om, at der er brug for vejledning, der kan udfordre de unge på deres valg og ønsker.

At skrue ned for vejledningen er en helt forkert strategi. Frafald og omvalg i uddannelsessystemet koster i dag samfundet et milliardbeløb og giver mange nederlag til de unge, der dropper ud. Mindre vejledning vil næppe nedbringe omkostningerne eller give de unge mere succes - snarere tværtimod.

Både hvad angår vejledning og karakterkrav skal vi passe på, at vi ikke kommer til at bygge barrierer op for, at unge får en ungdomsuddannelse. Danmark står lige nu og har meget brug for dygtige studenter, tømrer og andre med uddannelse i fremtiden.

Bragt i Berlingske Politiko d. 13. december 2014